

Samgongan bara røsk — sleppur ikki at lána

TAD mann falla mongum føroyingi fyri bróstið at hoyra umboð landsstýrisins júka upp og upp í saman um, hvussu nógv betur tað nú stendur til, ella rættari, hvussu nógv betur útlendingar halda, at til stendur.

MEN hetta er kanska ikki so løgið kortini, tí hvussu vanligi føroyingurin klárar dagsins útkomu, viðkemur teimum jú ikki. Í øllum før- um, um metast skal eftir samfelagslemjandi tiltøkunum øllum og teirri figgjarglugu propagandaherferð, sum ríkin hevur verið úteftir, men sum einki veruligt samband hevur havt við dagsins kor føroyinga.

VIT minnst jú øll, hvussu lögmaður og aðrir núverandi samgongumenn í árávis júkaðu og júkaðu um alsamt versnandi støðuna uttan minst viðurkenning av teimum ómetaligu samfelagsvirkum, sum skapt vóru undir seinastu samgongu, men so áhaldandi varð júkað, at tað til endans eydnaðist at taka tað frá føroyinginum, sum allar dagar hevur hildið honum uppi, nevniliga áráðið og vónina fyri eini skilabetri framtíð.

HENDA lemjandi júkanin, sum sjálvsagt hevði til endamáls at pilka niður sjálsvirðing føroyinga

og harvið rættvísgera sambands- fólkafløks- og tjóðveldislæru- setningin um, at vit føroyingar hvørki duga, orka ella hava moral til at sæta okkum sjálvum, hevur eydnað í ólukkumát.

JA, so væl, at tey, sum við øllum rætti hava havt at hesum landsstýrinum fyri óflýggjaliga ágang tess móti »vanliga« føroyinginum, løntakarunum, pensionistum og børnum, helst ivast í, um tað framhaldandi er tað vert, at stríðast á sama demokratiska støði fyri einum betri samfelag. Snøgt sagt, tí talað verður fyri deyvum oyrum.

AT tað so kortini ikki fer at bera til í longdini, ivast vit ikki í, hóast stýrandi menn okkara í filabeins- torninum, Tinganesi, ikki tykjast at hava skilt minsta sindrið av tí, ið tianbetur enn prutlar undir lokinum — lat fara, at prutlið er mest millum okkara »lágstættar fólk« — um tað er tað, tit vilja nevna okkum, men okkara vitjunartíð, hana at fara til verka fyri einum samfelag fyri »allar føroyingar«, kenna vit, men »tykkara« letst ongin tykkara at kenna.

TÍ um so var, so var aðalpolitikkur samgongunnar annað enn viljað og óviljað at reka føroyingar út í svartasta arbeiðsloysi — ja, mang- an av landinum, so var hann annað enn barlagdur ágangur móti vanliga lønmóttakarunum, barna- familjunum, heilsu- og skúlaverk- inum. So var politikkurin annað enn »umfordeiling« av privatum skuldbindingum úteftir til vanliga skattgjaldaran at rinda í hundrað- tals miljóna ella milliarda upp- hæddum.

VAR hinvegin talan um skapandi politik, sum viðurkendi, at álitið framyvir framvegis var tað, skapandi føroyskar hendur kundu av- ríkað til útflutnings — var politik- urin ístaðin verulig »solidarisk um- fordeiling« av bæði ágóðum land- sins og sjálvsagt eisini teimum veruligu tvørleikum, vit í lötuni hava at dragast við — so høvdu føroyingar allir sum ein enn eina- ferð brett upp um armar fyri at komið burtur úr hesi køvandi politisku naggatódn, sum hetta landsstýrið hevur gjørt til politik sín.

MEN so skal ikki vera. Talað verður fyri deyvum oyrum. Vilji føroy- ingsins til við skili at ráða síni egnu framtíð, um enn kanska fá- tæksligari enn seinastu árin, verður hvørki toldur ella hoyrdur.

NEI, einastu sáliggerandi tiltøkini hjá hesi samgongu eru tey somu fantasileys og fyrirtaksdrepani privat-plankommunistisku, sum øll áður fjøtrað, men kortini upp- lýst lond, nú royna at sleppa sær burturúr — og so tað, at treingja burtur dagsins sannleikar, men ístaðin aka á búkinum kring knøtt- in fyri at vissa, fyri vanliga føroy- ingin óviðkomandi, Perar og Poul- ar um, at føroyska gjaldförinum einki bagir, at okkara »super-ný- móttans« framleiðsluorka, sum heima verður niðurgjörd til nakð verri enn einki, uttan himpr skal megna at »forsvara« allar verandi og komandi lántøkur, tað verið seg privatar sum almennar.

HESIN er politikkurin, einki um hvussu mangur føroyingur í hes- um tíðum roynir at livbjarga sær

sum frægast, men alt um, hvussu vit skulu tekkjast øðrum.

FÓLKAFLOKS-, sambands- ella tjóðveldispolitikkur um tit vilja, men hesin hevur ongantíð áður verið politikkur føroyinga, hvørki samríkis- ella loysingarmanna. Heldur ikki er hetta politikkur fø- royingsins í dag, men bert teirra, sum til skiftandi tíðir altíð hava skotið seg undir »kreditvirði fø- royinga«, tá talan var um at finna fyrimunir til teir fáu burturúr van- lagnuni hjá teimum mongu — tá válkast og veljast skuldi millum tað, ið hetta »góða« kreditvirði okkara skuldi verja.

NIÐURLAGIÐ kenna vit aftur. Alt, sum bert ber rákan av salti og sjógvi, skal leggjast á løntakarar og veiðimenn okkara at greiða, meðan uppgjörda kreditvirði okk- ara skal bjarga »øllum hinum« — øllum tí, ið bankar okkara kanska ikki hava alment veðhald fyri.

K

Svend Áge farin

Tað eru fáar vikur síðan vit hittust seinast — og nú er Sven Áge farin.

Sven Áge Andersen visti av egnum royndum hvat tað var at vera púra avlamin. Fávur gjerdist so meinkunnugur við tað lívið, at skula lyftast og lættast og einki at kunna uttan eina hjálpanði hond. Hann var samstundis ein teirra, ið bar tær byrðar, tað er at vera lamin og noyddur at geva seg undir slíka lagnu.

Tað var nakað eftir at Svend Áge var vorðin lamin av arbeiðsvanlukkuni fyri meira enn 20 árum síðani, vit fyrstu ferð skiftu orð. Tá stridd- ist hann við at fáa sær egin hús. Og tað treystið hann legði fyri dagin, vildi fáur trú, skuldi eydn- ast, men hann var áhaldin og rakk, tað hann hevði sett sær fyri.

Áráðið, hann legðið fyri ein dag, prógvaði ótrú- liga ágrýtni og vilja hansara, eisini at sýna øð- um, at nógv kundi gerast, hóast alt tyktist vera vónleyst.

Svend Áge hevði eina uppgávu sum kveikjari, lagna hansara var at bera byrðar, ið kunnu verða lagdar á menniskjað, men sum rættliga er byrða,

eingin vildi lagt á nakran.

Hann var vegvisarin fyri tey mongu, sum krevja at verða hjálpt og stuðlað, tí ferleikin var tikin frá teimum.

Vit minnst Svend Áge fyri tað fyridæmi, hann var, hansara áhaldni og treysti.

Hóast hann var dani, so hugsi eg at fáur var so grógvinn sum hann í okkara samfelag. Her valdi hann sín gerandisdag.

Eisini tað stutta skeið, Svend Áge sat sum bý- ráðslimur, var veruliga av stórtýðningi fyri tey, sum hava og koma at fáa brúk fyri hjálp og stuðli, tí ferleikin sveik.

Tað fara tey at sanna, sum fáa kunnleika um tað arbeiði, hann legði eftir seg á hesum øki. Tey, sum vita hvat tað er at vera ferleikatarnað.

Páskaaftan for Svend Áge Andersen til gravar. Hátíðarlotan í Havnar kirkju, har Hans J. Joen- sen, prestur, talaði so greitt um Svend Áge og fylgið, sum sýndi honum seinasta heiður, talaði um mannin, ið hevði lagt frá sær mitt í gerandis- degi sínum.

Vit lýsa frið yvir minnið um Svend Áge Ander- sen.

Jákup